

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning Osaiingu Eesti Killustik 10.04.2023 esitatud taotluse, otsustan:

1.1. Muuta OÜ Forek (registrikood 14270074) Suurekivi uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/512027.

1.2. Suurekivi uuringuruumi geoloogilise uuringu luba kehtib kuni 27.05.2026.

1.3. Tööde teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ

1.4. Korraldus jõustub OÜ-le Forek teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

OÜ Forek (registrikood 14270074, aadress Pärnu mnt 158/1, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas 05.09.2023 Keskkonnaametile Suurekivi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/512027 muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 05.09.2023 dokumendina nr DM-125740-1, edaspidi *uuringuluba*).

Ettevõtte taotleb Suurekivi uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/512027 kehtivusaja pikendamist kahe aasta võrra. Samuti on taotluse kohaselt muudetud tööde teostaja. Uueks tööde teostajaks on Inseneribüroo STEIGER OÜ.

Uuringuruum asub Pärnumaal Lääneranna vallas Koonga külas katastriüksusel Halinga metskond 29 (katastriüksuse tunnus 33401:001:0373). Kinnistu valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi *RMK*). Uuringuruumi teenindusala pindala on 32,82 ha. Uuritavaks maavaraks on dolokivi. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus planeeritakse rajada kuni 10 puurauku sügavusega kuni 15 m. Uuringute käigus toimuvad järgmised sihtotstarbelised tööd: topotööd, kivimi ja killustiku füüsikalise-mehaanilised katsetused. Hüdrogeoloogilistest töödest teostatakse veetaseme mõõtmine ja katsepumpamine. Uuringuluba kehtib kuni 27.05.2024.

Uuringuruumi teenindusala kattub osaliselt Koonga dolokivimaardla (registrikaart nr 0077) viimistlusdolokivi aktiivse reservvaru 4 plokiga ja külgneb idaservas vahetult ehitusdolokivi aktiivse tarbevaru 9 plokiga. Koonga dolokivikarjääri (kaevandamisloa nr KMIN-115) mäeeraldis ja selle teenindusmaa jäävad vastavalt ~140 m ja ~121 m kaugusele.

Kaguosas külgneb taotletav uuringuruumi teenindusala Koonga II dolokivikarjääri (kaevandamisloa nr KMIN-112) mäeeraldise teenindusmaaga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala külgneb põhjaosas Koonga IV uuringuruumi (geoloogilise uuringu luba nr L.MU/513705) teenindusala.

Taotletava uuringuruumi teenindusala idaosale jäävad osaliselt vääriselupaigad VEP nr.161130, VEP nr.161128 ja VEP nr.161127 (EELIS koodid vastavalt: VEP161130, VEP161128, VEP161127).

Uuringuloa muutmise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (11.09.2023 nr 9-3/23/12920-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud kahes osas 05.09.2023 (30 eurot) ja 21.09.2023 (370 eurot).

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa muutmise menetluse algatamise teate 25.09.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 25.09.2023 kirjaga nr DM-125740-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 3 alusel saatis Keskkonnaamet 25.09.2023 kirjaga nr DM-125740-5 uuringuloa muutmise taotluse riigivara valitsejale.

RMK kooskõlastas 13.10.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/5945 KOTKAS 16.10.2023 nr DM-125740-7) Suurekivi uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamise riigile kuuluval katastriüksusel Halinga metskond 29 (katastritunnus 33401:001:0373) järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Vändra metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimustega arvestatakse loa andmisel.

Vastavalt MaaPS § 27 lõikele 7 saadab loa andja uuringuloa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta antava haldusakti eelnõu saamisest arvates.

Keskkonnaamet saatis 25.09.2023 kirjaga nr DM-125740-4 uuringuloa muutmise taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Lääneranna Vallavalitsus).

Lääneranna Vallavalitsuse 05.10.2023 otsuse (KOTKAS 06.10.2023 nr DM-125740-6) kohaselt ei ole Lääneranna Vallavalitsusel vastuväiteid ega ettepanekuid OÜ Forek Suurekivi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/512027 muutmise taotluse kohta.

Keskkonnaamet küsis täpsustust Suurekivi uuringuruumi geoloogilise uuringuloa muutmise taotluse kohta ja selle uuringuruumi teenindusala plaani kohta. Loa omanik vastas, et uuringuala plaanile on kantud maksimaalne lubatud uuringuvõrk, mis on nõutud tarbevaru määramisel, see tähendab, et plaanile on kantud puuraugud vahekaugusega 400 m. Loa taotluse seletuskirja ja loa vormile kantakse varuga suurem puuraukude arv kui on kantud loa taotluse plaanile, sest välitööde käigus võib selguda, et geoloogilise ehituse täpsustamiseks või vajaliku proovikoguse saamiseks on vaja puurida mõni puurauk lisaks (KOTKAS 20.10.2023 nr DM-125740-8).

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja XX.XX.XXXX ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti laekus/ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis loa omanikult ja Lääneranna Vallavalitsuselt XX.XX.XXXX kirjaga nr XXXX arvamust või vastuväiteid uuringuloa muutmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Loa omanik ja Lääneranna Vallavalitsus tähtaja jooksul (kaks nädalat) arvamust avaldas/ei avaldanud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1

nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ (edaspidi *määrus nr 224*).

Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (edaspidi JäätS) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja 10.09.2021 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrukses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kehtival uuringuloale on määratud järgmised täiendavad tingimused:

1. geoloogilise uuringu teostamisel järgitakse rangelt kõiki keskkonnakaitse ja ohutustehnika

nõudeid. Kasutatakse korras tehnikat ning töötamisel ei kasutata keskkonda reostavaid materjale;

2. geoloogilise uuringu käigus ei kahjustata maaüksusel kasvavat metsa;
3. puuraukude ja kaevandite ümbrus viiakse uuringueelsesesse seisukorda. Tööde teostamisel järgitakse õigusaktidest tulenevaid nõudeid;
4. uuringu läbiviijal tuleb teavitada Riigimetsa Majandamise Keskust e-posti teel välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
5. juhul, kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb see tegevus kooskõlastada Riigimetsa Majandamise Keskusega;
6. mitte rajada puurauke vääriselupaikadele VEP nr.161130 (väline tunnus VEP161130), VEP nr.161128 (väline tunnus VEP161128) ja VEP nr.161127 (väline tunnus VEP161127).

RMK andis oma kooskõlastusega uuringuloale järgnevad tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Vändra metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Seega täpsustatakse kehtivas uuringuloas tingimusi nr 4 ja 5, ülejäänud tingimused jäävad samaks. Suurekivi uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. geoloogilise uuringu teostamisel järgitakse rangelt kõiki keskkonnakaitse ja ohutustehnika nõudeid. Kasutatakse korras tehnikat ning töötamisel ei kasutata keskkonda reostavaid materjale;
2. geoloogilise uuringu käigus ei kahjustata maaüksusel kasvavat metsa;
3. puuraukude ja kaevandite ümbrus viiakse uuringueelsesesse seisukorda. Tööde teostamisel järgitakse õigusaktidest tulenevaid nõudeid;
4. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Vändra metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
5. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu;
6. mitte rajada puurauke vääriselupaikadele VEP nr.161130 (väline tunnus VEP161130), VEP nr.161128 (väline tunnus VEP161128) ja VEP nr.161127 (väline tunnus VEP161127).

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on

määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning OÜ-le Forek ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga XX.XX.XXXX).

Riigi huvi kaaluti Suurekivi uuringuruumi uuringuloa andmise menetluse käigus ning täiendav analüüs uuringuloa muutmise menetluses ei ole asjakohane.

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamise keskkonnaloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme 56933839
Martin.Nurme@keskkonnaamet.ee